Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P10_TA(2025)0248

Πόλωση και εντεινόμενη καταστολή στη Σερβία έναν χρόνο μετά την τραγωδία του Novi Sad

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 2025 σχετικά με την πόλωση και την εντεινόμενη καταστολή στη Σερβία έναν χρόνο μετά την τραγωδία του Novi Sad (2025/2917(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ιδίως τα άρθρα 2 και 6,

– έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με τη Σερβία και ιδίως το ψήφισμα της 8ης Φεβρουαρίου 2024 σχετικά με την κατάσταση στη Σερβία μετά τις εκλογές[1], και το ψήφισμα της 7ης Μαΐου 2025 σχετικά με τις εκθέσεις της Επιτροπής, του 2023 και του 2024, για τη Σερβία[2],

– έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής της 30ής Οκτωβρίου 2024, με τίτλο «Έκθεση του 2024 για τη Σερβία» (SWD(2024)0695) που συνοδεύει την ανακοίνωση της Επιτροπής της 30ής Οκτωβρίου 2024, με τίτλο «Ανακοίνωση του 2024 σχετικά με την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ» (COM(2024)0690),

– έχοντας υπόψη τις προηγούμενες δηλώσεις της ΕΕ σχετικά με τη Σερβία και ιδίως την ανοικτή επιστολή σχετικά με τη Σερβία, της 5ης Φεβρουαρίου 2025, της Επιτρόπου Διεύρυνσης Marta Kos, καθώς και την επακόλουθη επίσκεψή της στη Σερβία τον Απρίλιο του 2025,

– έχοντας υπόψη το προσωρινό μέτρο της 29ης Απριλίου 2025 που εξέδωσε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με το οποίο απαιτείται από τη Σερβία να μην χρησιμοποιεί ηχητικές

---

1 ΕΕ C, C/2024/6339, 7.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6339/oj.

2 Κείμενα που εγκρίθηκαν, P10_TA(2025)0093.

συσκευές για τον έλεγχο του πλήθους,

– έχοντας υπόψη τις δηλώσεις αρκετών ειδικών εισηγητών του ΟΗΕ στις 4 Αυγούστου 2025 οι οποίες καταδικάζουν τη βίαιη καταστολή ειρηνικών διαδηλωτών από τη σερβική κυβέρνηση,

– έχοντας υπόψη τις πολυάριθμες εκθέσεις και δηλώσεις εγχώριων και διεθνών οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης και ομάδων πολιτών που τεκμηριώνουν συστημικές παραβιάσεις στη Σερβία,

– έχοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου,

– έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

– έχοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου,

– έχοντας υπόψη την αίτηση που υπέβαλε η Σερβία στις 22 Δεκεμβρίου 2009 για προσχώρηση στην ΕΕ,

– έχοντας υπόψη τη συμφωνία σταθεροποίησης και σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Σερβίας, αφετέρου[3], που τέθηκε σε ισχύ την 1η Σεπτεμβρίου 2013,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Δεκεμβρίου του 2006, τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Μαρτίου του 2020, καθώς και τα συμπεράσματα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κοπεγχάγης της 21ης και 22ας Ιουνίου 1993, γνωστά και ως κριτήρια της Κοπεγχάγης,

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 12ης Οκτωβρίου 2011 σχετικά με την αίτηση της Σερβίας για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση (COM(2011)0668), την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 1ης Μαρτίου 2012 για τη χορήγηση στη Σερβία καθεστώτος υποψήφιας χώρας και την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 27ης-28ης Ιουνίου 2013 για την έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων με τη Σερβία,

– έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς (UNCAC), της 31ης Οκτωβρίου 2003, την οποία έχει υπογράψει η Σερβία,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 136 παράγραφοι 2 και 4 του Κανονισμού

---

3 ΕΕ L 278 της 18.10.2013, σ. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2013/490/oj.

του,

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι, την 1η Νοεμβρίου 2024, κατέρρευσε ένα πρόσφατα ανακαινισμένο τσιμεντένιο στέγαστρο στον σιδηροδρομικό σταθμό του Novi Sad, με αποτέλεσμα τον θάνατο 16 ατόμων και τραυματισμούς· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ένα έτος μετά την τραγωδία, δεν έχει σημειωθεί πρόοδος στις έρευνες·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η παρουσία και η επιρροή της Κίνας στη Σερβία έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια μέσω επενδύσεων σε υποδομές μεγάλης κλίμακας, γεγονός που εγείρει ανησυχίες σχετικά με τη διαφάνεια, την τήρηση των προτύπων της ΕΕ και την περιβαλλοντική συμμόρφωση· λαμβάνοντας υπόψη ότι το έργο του σιδηροδρομικού σταθμού αποτελούσε μέρος της σιδηροδρομικής γραμμής υψηλής ταχύτητας Βελιγραδίου-Βουδαπέστης και υλοποιήθηκε από δύο κινέζικες εταιρίες στο πλαίσιο διακυβερνητικής συμφωνίας Σερβίας-Κίνας, εκτός του πεδίου εφαρμογής του συνήθους νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις[4]· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση της Επιτροπής του 2024 για τη Σερβία είχε ήδη προειδοποιήσει σχετικά με την καταστρατήγηση των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις μέσω τέτοιων συμφωνιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι τον Μάρτιο του 2025 η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία κίνησε έρευνα σχετικά με την πιθανή κατάχρηση των κονδυλίων της ΕΕ που διατέθηκαν για την ανακατασκευή του σιδηροδρομικού σταθμού του Novi Sad·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατάρρευση του στεγάστρου προκάλεσε πρωτοφανείς διαμαρτυρίες σε εθνικό επίπεδο με επικεφαλής φοιτητές που ζητούσαν δικαιοσύνη, θεσμική λογοδοσία, διαφάνεια, εσπευσμένες εκλογές, εκλογική ακεραιότητα, σεβασμό των πολιτικών ελευθεριών, διάκριση των εξουσιών, ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, τερματισμό της συστημικής διαφθοράς και επενδύσεις στην εκπαίδευση· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαμαρτυρίες έχουν έκτοτε εξαπλωθεί σε ολόκληρη τη σερβική κοινωνία·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, από τον Φεβρουάριο έως το τέλος του Σεπτεμβρίου του 2025, πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 10 700 διαδηλώσεις σε περισσότερες από 630 κοινότητες και 1 200 συνελεύσεις τοπικών κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της μεγαλύτερης διαδήλωσης στην ιστορία της Σερβίας στις 15 Μαρτίου 2025 και της δεύτερης μεγαλύτερης διαδήλωσης στις 28 Ιουνίου 2025, γεγονός που δημιούργησε το μεγαλύτερο λαϊκό κίνημα εδώ και δεκαετίες·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαδηλώσεις που διοργανώθηκαν από το

---

4 Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

φοιτητικό κίνημα υπήρξαν σε μεγάλο βαθμό ειρηνικές, αν και δυστυχώς υπήρξαν ορισμένα βίαια επεισόδια κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού του 2025·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπήρξαν μεμονωμένες περιπτώσεις προβολής ριζοσπαστικών συμβόλων και χρήσης ακραίας εθνικιστικής, φιλορωσικής και σοβινιστικής ρητορικής κατά τη διάρκεια των μαζικών διαδηλώσεων, οι οποίες έχουν δεχθεί σημαντικές επικρίσεις από το εξωτερικό και από το εσωτερικό της Σερβίας·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι προηγούμενες εκλογές, οι οποίες αμαυρώθηκαν από την πίεση στους ψηφοφόρους, την εξαγορά ψήφων και την οργανωμένη μετακίνηση ψηφοφόρων εντός της Σερβίας και από το εξωτερικό, διεξήχθησαν υπό άδικες συνθήκες και η αποφασιστική εμπλοκή του προέδρου και τα συστημικά πλεονεκτήματα του κυβερνώντος κόμματος υπονόμευσαν συνολικά την εκλογική διαδικασία· λαμβάνοντας υπόψη ότι ανεξάρτητοι παρατηρητές ανέφεραν ότι οι πρόσφατες τοπικές εκλογές στο Zaječar και στο Kosjerić δεν ήταν ούτε ελεύθερες ούτε δίκαιες·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι σερβικές αρχές έχουν καταφύγει στη βία κατά πολιτικών αντιπάλων και στη χρήση υπερβολικής βίας κατά διαδηλωτών σε ολόκληρη τη χώρα· λαμβάνοντας υπόψη ότι στις αρχές του 2025 κλιμακώθηκε η καταστολή·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τον Μάρτιο του 2025, κατά τη διάρκεια της μεγαλύτερης διαδήλωσης στη σερβική ιστορία, διαδηλωτές δέχθηκαν επίθεση από ηχητικό όπλο σύμφωνα με ανεξάρτητες πηγές, γεγονός που εγείρει σοβαρές ανησυχίες σχετικά με την αναλογικότητα και τη νομιμότητα της χρήσης βίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων συγκέντρωσαν μαρτυρίες από 3 400 συμμετέχοντες που επλήγησαν από το περιστατικό, παρά τις επίσημες αρνήσεις των αρχών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η σερβική κυβέρνηση κάλεσε την Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Ασφαλείας της Ρωσίας (FSB) να διερευνήσει το περιστατικό· λαμβάνοντας υπόψη ότι η επίσημη έρευνα για το περιστατικό, η οποία περιλαμβάνει περισσότερες από 170 μαρτυρικές καταθέσεις, βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο, χωρίς απαγγελίες κατηγοριών·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι, από τα τέλη του 2024, οι διαμαρτυρίες έχουν αντιμετωπιστεί με καταστολή, συμπεριλαμβανομένων ξυλοδαρμών, αυθαίρετων συλλήψεων, δακρυγόνων, κρατήσεων με πολιτικά κίνητρα, απελάσεων και μαζικής παρακολούθησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν καταγραφεί περισσότερες από 1 028 συλλήψεις και τουλάχιστον 340 βίαια επεισόδια, ορισμένα από τα οποία προκάλεσαν σοβαρούς τραυματισμούς και αφορούσαν μαθητές λυκείου, ενώ ανεξάρτητοι παρατηρητές τονίζουν ότι ο αριθμός αυτός δεν είναι εξαντλητικός·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, από τον Αύγουστο του 2025, η βία έχει ενταθεί περαιτέρω, συμπεριλαμβανομένης της αστυνομικής βαρβαρότητας, των βασανιστηρίων και της σεξουαλικής βίας κατά φοιτητών, των απειλών από την υπηρεσία αστυνομικής προστασίας (JZO), των πολιτικά υποκινούμενων διώξεων από την Ανώτατη Εισαγγελία και των εκστρατειών δυσφήμισης από φιλοκυβερνητικά μέσα ενημέρωσης·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι υπηρεσίες ασφαλείας κατέγραψαν και μετέδωσαν παράνομα ιδιωτικές συνομιλίες, ορισμένες από τις οποίες χρησιμοποιήθηκαν στη συνέχεια προκειμένου να κατηγορηθούν φοιτητές και ακτιβιστές ότι προετοίμασαν επιθέσεις κατά της συνταγματικής τάξης και της ασφάλειας της Σερβίας, ενώ η επίλεκτη στρατιωτική μονάδα Cobras έχει αναπτυχθεί για την αντιμετώπιση εγχώριων συγκρούσεων, ακόμη και για τη χρήση πραγματικών πυρών σε μία περίπτωση·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι φιλοκυβερνητικός όχλος και πρώην κατάδικοι έχουν προστατευθεί από την αστυνομία κατά τη διάρκεια βίαιων αντιδιαδηλώσεων, ενώ προσωπικότητες της αντιπολίτευσης, φοιτητές και μέλη του κοινοβουλίου της Σερβίας έχουν ξυλοκοπηθεί και απαχθεί από αστυνομικούς με πολιτικά·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, μεταξύ Ιουλίου και Αυγούστου του 2025, ο Επίτροπος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης και το Γραφείο του Ύπατου Αρμοστή των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα κάλεσαν τις σερβικές αρχές να επιδείξουν αυτοσυγκράτηση, να σταματήσουν την καταστολή του φοιτητικού κινήματος και να προασπίσουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ακαδημαϊκή ελευθερία·

ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών έχουν εκφράσει ανησυχίες σχετικά με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου για τις τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα, του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και του νόμου του 2005 για τους ανήλικους παραβάτες και την ποινική προστασία των ανηλίκων, οι οποίοι εισάγουν νέα αδικήματα και αυστηρότερες ποινές που θα μπορούσαν να περιορίσουν δυσανάλογα την ελευθερία της έκφρασης και του συνέρχεσθαι· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εν λόγω διατάξεις ενέχουν τον κίνδυνο ποινικοποίησης μορφών ειρηνικής διαμαρτυρίας ή καθημερινής συμπεριφοράς των πολιτών που δεν θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια ασφάλεια ή τη συνταγματική τάξη·

ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πρόεδρος Vučić, ο οποίος, σύμφωνα με το Σύνταγμα της Σερβίας, δεν διαθέτει επίσημη εξουσία επί της αστυνόμευσης, έχει χαρακτηρίσει τις διαμαρτυρίες ως «έγχρωμες επαναστάσεις» που οργανώνονται και χρηματοδοτούνται από ξένες μυστικές υπηρεσίες δυτικών κρατών, και έχει μεταδώσει το γεγονός αυτό μέσω φιλοκυβερνητικών μέσων ενημέρωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Υπηρεσία Εξωτερικών Πληροφοριών (SVR) της Ρωσίας

έχει υποστηρίξει αυτό το αφήγημα και έχει κατηγορήσει την ΕΕ ότι διεξάγει «ανατρεπτικές δραστηριότητες» για να τροφοδοτήσει τις διαδηλώσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένοι δημοσιογράφοι έχουν δεχθεί επίθεση ή έχουν στερηθεί την προστασία τους ενώ κάλυπταν δημοσιογραφικά τις διαδηλώσεις·

IZ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πρόεδρος Vučić χρησιμοποιεί επίσης απάνθρωπη γλώσσα προς τους πολιτικούς της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που έχουν εκφράσει τη στήριξή τους προς τους διαδηλωτές·

IH. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κυβέρνηση και η κυβερνητική ελίτ κανονικοποιούν την καταστολή μέσω χάρεων για βίαιες επιθέσεις που διαπράχθηκαν από κυβερνητικούς υποστηρικτές, καθώς και με την αναστολή των δημόσιων μεταφορών για την παρεμπόδιση των διαδηλώσεων, την πολιτικά υποκινούμενη απέλαση αλλοδαπών πολιτών και την κατάληψη του κέντρου του Βελιγραδίου από φιλοκυβερνητικούς διαδηλωτές·

IΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι περισσότεροι από 150 αλλοδαποί φιλορώσοι υπήκοοι εκπαιδεύτηκαν στη σκοποβολή στη Σερβία προκειμένου να υποκινήσουν αναταραχές πριν από τις βουλευτικές εκλογές της Μολδαβίας του 2025· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δράστες αυτού του εγκλήματος, ένας εκ των οποίων συνδεόταν με υψηλόβαθμο αξιωματούχο της Σερβίας, συνελήφθησαν μόνο κατόπιν κατακραυγής στα μέσα ενημέρωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η σερβική κυβέρνηση άσκησε άμεση πίεση στις βουλευτικές εκλογές του 2025 στο Κόσοβο·

K. λαμβάνοντας υπόψη ότι μια ομάδα Σέρβων πολιτών, οι οποίοι αργότερα συνελήφθησαν από τις σερβικές αρχές επιβολής του νόμου κατόπιν αιτήματος ξένων εθνικών αρχών, είχαν διαπράξει εγκλήματα μίσους εναντίον διαφόρων εθνοτικών και θρησκευτικών ομάδων στη Γαλλία και τη Γερμανία με σκοπό την πρόκληση φόβου και την υποκίνηση βίας·

KA. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι σερβικές αρχές έχουν δηλώσει επανειλημμένα ότι η Σερβία παραμένει προσηλωμένη στην προσχώρηση στην ΕΕ και στην εφαρμογή των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων, ωστόσο έχει σημειωθεί οπισθοδρόμηση σε βασικούς τομείς όπως το κράτος δικαίου, η ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και η καταπολέμηση της διαφθοράς·

KB. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Πρόεδρος της Επιτροπής von der Leyen επισκέφθηκε τη Σερβία στις 15 Οκτωβρίου 2025·

KΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, τον Ιούνιο του 2025, η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι το έργο εξόρυξης λιθίου και βορίου της Rio Tinto στο Jadar θα συμπεριληφθεί στον κατάλογο στρατηγικών έργων που

βρίσκονται σε τρίτες χώρες, δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1252[5]·

1. τιμά, ένα χρόνο μετά την τραγωδία, τα 16 θύματα που έχασαν τη ζωή τους λόγω της κατάρρευσης του στεγάστρου του σιδηροδρομικού σταθμού του Novi Sad την 1η Νοεμβρίου 2024 και εκφράζει την αλληλεγγύη του προς όσους τραυματίστηκαν· ζητεί εκ νέου να κινηθούν πλήρεις και διαφανείς νομικές διαδικασίες μετά την έρευνα των αρχών με σκοπό την προσαγωγή των υπευθύνων στη δικαιοσύνη, σύμφωνα με το κράτος δικαίου· ζητεί μια ανεξάρτητη τεχνική εξέταση της δομικής αστοχίας, μια ολοκληρωμένη επανεξέταση των κατασκευαστικών αδειών και των διαδικασιών εποπτείας, καθώς και μια πλήρη αξιολόγηση της πιθανής διαφθοράς ή αμέλειας· παροτρύνει τις σερβικές αρχές να εγγυηθούν στις οικογένειες των θυμάτων αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη και επαρκή αποζημίωση· υπογραμμίζει την ανάγκη να εξεταστεί γενικότερα κατά πόσον η διαφθορά οδήγησε σε υποβάθμιση των προτύπων ασφάλειας και συνέβαλε στην τραγωδία αυτή·

2. υποστηρίζει το δικαίωμα των Σέρβων φοιτητών και πολιτών σε ειρηνικές διαδηλώσεις, όπου ζητούν λογοδοσία και δημοκρατικές μεταρρυθμίσεις που συνδέονται άμεσα με το κράτος δικαίου, κάτι που αναμένει η ΕΕ από τη Σερβία· τονίζει ότι έχουν μεγάλη σημασία το θάρρος της κοινωνίας των πολιτών, η προσήλωση στη μη βία και η συμμετοχή των νέων στην προώθηση της ευρωπαϊκής πορείας της Σερβίας· σημειώνει την προεπιλογή Σέρβων φοιτητών ως τελικών υποψηφίων του 2025 για το Βραβείο Ζαχάρωφ για την ελευθερία της σκέψης· υποστηρίζει τις πραγματικές προσπάθειες διαλόγου σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η κυβέρνηση μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των φοιτητών· εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για το γεγονός ότι η κατάσταση στη Σερβία εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από ένταση και πόλωση που θα μπορούσαν εύκολα να οδηγήσουν σε βία, η οποία είναι άμεσο αποτέλεσμα της ρητορικής μίσους, της προώθησης της βίας, των εκστρατειών δυσφήμισης κατά αντιπάλων και της προπαγάνδας κατά της ΕΕ και της φιλορωσικής προπαγάνδας που διαδίδεται ευρέως μέσω των ελεγχόμενων από την κυβέρνηση μέσων ενημέρωσης, καθώς και από κυβερνητικούς αξιωματούχους, καθώς και της σοβαρής αποτυχίας της επίσημης πλευράς να αντιμετωπίσει και να συμφιλιωθεί με το παρελθόν της Σερβίας· καλεί όλους τους πολιτικούς και κοινωνικούς παράγοντες στη Σερβία να απόσχουν από αυτή τη ρητορική και να συμβάλουν στην προώθηση ενός κλίματος αμοιβαίου σεβασμού, δημοκρατικού

---

5 Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1252 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την εξασφάλιση ασφαλούς και βιώσιμου εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1724 και (ΕΕ) 2019/1020 (ΕΕ L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

διαλόγου και αποκλιμάκωσης· παροτρύνει τη σερβική κυβέρνηση να προωθήσει την πολιτική συμμετοχή χωρίς αποκλεισμούς και να εγγυηθεί την ισότιμη πρόσβαση όλων των πολιτικών κομμάτων και των υποψηφίων στα μέσα ενημέρωσης· τονίζει ότι είναι σημαντικό να αρθεί η πόλωση στον δημόσιο λόγο και να προωθηθεί μιας πολιτική νοοτροπία βασισμένη στην ανεκτικότητα, τον συμβιβασμό και τον σεβασμό των δημοκρατικών θεσμών· καλεί την κοινωνία των πολιτών, τα μέσα ενημέρωσης και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στη γεφύρωση των κοινωνικών διαχωρισμών και στην ενίσχυση της δημοκρατικής ανθεκτικότητας·

3. εκφράζει ανησυχία για την επιδεινούμενη πολιτική πόλωση στη Σερβία· καλεί όλους τους πολιτικούς παράγοντες, τους εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών και τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς στη Σερβία να συμμετάσχουν σε εποικοδομητικό διάλογο χωρίς εξωτερικές πιέσεις ή παρεμβάσεις, με στόχο τη μείωση της πολιτικής και κοινωνικής πόλωσης, την οικοδόμηση εμπιστοσύνης μεταξύ των θεσμών και την εξεύρεση βιώσιμης πορείας για τη χώρα· τονίζει ότι η κυριαρχία και η πολιτική πορεία της Σερβίας θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν τις φιλοδοξίες των πολιτών της·

4. καταδικάζει απερίφραστα το κύμα κρατικής βίας και εκφοβισμού και αδιάκριτης σύλληψης ειρηνικών διαδηλωτών, δημοσιογράφων, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και εκπροσώπων της αντιπολίτευσης στη Σερβία· καταδικάζει τις εκστρατείες δυσφήμισης, τον εκφοβισμό των μέσων ενημέρωσης και την καταχρηστική χρήση προσωπικών δεδομένων διαδηλωτών, και καλεί τις σερβικές αρχές να διασφαλίσουν την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης· καλεί τους ανώτερους αξιωματούχους να τερματίσουν την εμπρηστική ρητορική που υποκινεί εχθρότητα ή βία· καταδικάζει την παράνομη παρακολούθηση διαδηλωτών, όπως μέσω της χρήσης των Pegasus, Cellebrite και NoviSpy· εκφράζει ιδιαίτερη ανησυχία για την ανάπτυξη ηχητικών συσκευών μεγάλης εμβέλειας και την εκτεταμένη χρήση δακρυγόνων αερίων κατά αμάχων· ζητεί επιτακτικά την έγκριση και εφαρμογή σαφών πρωτοκόλλων σχετικά με τις νόμιμες τεχνολογίες ελέγχου του πλήθους και τους ανεξάρτητους μηχανισμούς εποπτείας· καλεί τη σερβική κυβέρνηση να εγγυηθεί πλήρως και να σεβαστεί το δικαίωμα του συνέρχεσθαι και την ελευθερία της έκφρασης του λαού της σύμφωνα με το Σύνταγμα της Σερβίας, την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου· καταδικάζει περαιτέρω όλες τις μορφές ρητορικής μίσους και υποκίνησης μίσους, ιδίως κατά των εθνικών μειονοτήτων·

5. θεωρεί πολιτικά υπεύθυνη τη σερβική ηγεσία για την κλιμάκωση της καταστολής, την κανονικοποίηση της βίας και την αποδυνάμωση των δημοκρατικών θεσμών· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι ανώτατοι κρατικοί αξιωματούχοι διαδίδουν ενεργά θεωρίες συνωμοσίας που χαρακτηρίζουν την κατάρρευση του στεγάστρου

πράξη δολιοφθοράς ή τρομοκρατική επίθεση· εκφράζει την ανησυχία του για την έλλειψη αντίδρασης των κρατικών θεσμών, συμπεριλαμβανομένων των αρχών επιβολής του νόμου και των δικαστικών αρχών, για την απόρριψη αυτών των αβάσιμων ισχυρισμών·

6. απευθύνει προειδοποίηση κατά της κατάχρησης του ποινικού δικαίου προκειμένου να κατασταλεί η συμμετοχή των πολιτών στα κοινά· τονίζει ότι οι τροποποιήσεις του ποινικού κώδικα, του κώδικα ποινικής δικονομίας και του νόμου του 2005 για τους ανήλικους παραβάτες και την ποινική προστασία των ανηλίκων δεν πρέπει να οδηγούν στην ποινικοποίηση μιας ειρηνικής συμπεριφοράς ή μη βίαιων μορφών διαμαρτυρίας· υπενθυμίζει ότι η αναλογική εφαρμογή των ποινικών κυρώσεων αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο του κράτους δικαίου και των υποχρεώσεων της Σερβίας δυνάμει της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου·

7. εκφράζει την ανησυχία του για τις παράνομες συλλήψεις που πραγματοποιήθηκαν πριν από τις διαδηλώσεις της 15ης Μαρτίου και της 28ης Ιουνίου 2025, ύστερα από διαρροές ηχογραφήσεων των υπόπτων, οι οποίες δημοσιεύθηκαν από φιλοκυβερνητικά μέσα ενημέρωσης· σημειώνει ότι αρκετοί πολιτικοί ακτιβιστές και μέλη του κόμματος της αντιπολίτευσης «Ελεύθερο Κίνημα Πολιτών» (PSG) συνελήφθησαν για τους λόγους αυτούς και ότι ορισμένοι παραμένουν υπό κατ’ οίκον περιορισμό ή εξορία· ζητεί την άμεση απελευθέρωσή τους·

8. ζητεί την επείγουσα, αμερόληπτη και διαφανή διερεύνηση όλων των καταγγελιών για περιττή και δυσανάλογη χρήση βίας, αυθαίρετες συλλήψεις, κρατήσεις, βασανιστήρια, σεξουαλική βία κατά κρατουμένων, πολιτικά υποκινούμενες διώξεις και άλλες σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων του φτυσίματος και του ξυλοδαρμού κρατουμένων, του λεκτικού εξευτελισμού και των απειλών θανάτου· καλεί τις αρχές να εξετάσουν ενδελεχώς τους ισχυρισμούς ότι οι παραβιάσεις αυτές προέρχονταν από υψηλόβαθμους αξιωματούχους της JZO, ιδίως από τον διοικητή της, Marko Kričak· επαναλαμβάνει ότι οι ενέργειες αυτές δύνανται να ισοδυναμούν με απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση που απαγορεύεται από το διεθνές δίκαιο και τα πρωτόκολλα αστυνόμευσης·

9. σημειώνει την παραίτηση του πρωθυπουργού Vučević, η οποία επικυρώθηκε από την Εθνοσυνέλευση στις 19 Μαρτίου 2025, και τον εν συνεχεία διορισμό της νέας κυβέρνησης υπό τον Đuro Macut, στις 16 Απριλίου 2025·

10. σημειώνει τη σύλληψη και την επακόλουθη αποφυλάκιση των πρώην υπουργών της κυβέρνησης Tomislav Momirović και Goran Vesić τον Αύγουστο του 2025, με την κατηγορία της κατάχρησης εξουσίας και της υπόνοιας περί βλάβης στον κρατικό προϋπολογισμό της Σερβίας

κατά τουλάχιστον 115 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ σε σχέση με την ανακατασκευή της σιδηροδρομικής γραμμής Βελιγραδίου–Βουδαπέστης, συμπεριλαμβανομένου του στεγάστρου που κατέρρευσε στον σιδηροδρομικό σταθμό του Novi Sad· εκφράζει τη βαθιά του λύπη για την παρακώλυση της δικαιοσύνης που εμπόδισε να λογοδοτήσουν οι υπεύθυνοι για την κατάρρευση του στεγάστρου του σιδηροδρομικού σταθμού· καταδικάζει τις εκστρατείες δυσφήμισης που διαδίδονται μέσω φιλοκυβερνητικών καναλιών κατά δικαστών και εισαγγελέων που εργάζονται για την επιβολή του κράτους δικαίου·

11. καταδικάζει τα κυβερνητικά αντίποινα εις βάρος των εργαζομένων στην εκπαίδευση και τον πολιτισμό, λόγω της στήριξης των διαδηλώσεων, συμπεριλαμβανομένων των απολύσεων, των μειώσεων μισθών, της παρουσίας της αστυνομίας σε πανεπιστημιουπόλεις και της απόσυρσης της χρηματοδότησης για τα δημόσια πανεπιστήμια·

12. καλεί τις σερβικές αρχές να αποκαταστήσουν αμέσως τη χρηματοδότηση των πανεπιστημίων· καλεί τα αρμόδια θεσμικά όργανα να διασφαλίσουν την απρόσκοπτη συμμετοχή της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας σε έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ·

13. καταδικάζει τις ενέργειες μελών του κυβερνώντος κόμματος για τη διοργάνωση παράνομης κατασκήνωσης στο πάρκο Pionirski μπροστά από το κτίριο της Προεδρίας και την επακόλουθη επέκτασή της στην πλατεία μπροστά από την Εθνοσυνέλευση· εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τις πολλαπλές αναφορές σχετικά με άτομα με βεβαρημένο παρελθόν που κινητοποιούνται από το κυβερνών κόμμα σε αντιδιαδηλώσεις, επιτίθενται σε διαδηλωτές με είδη πυροτεχνίας, κλιμακώνουν περαιτέρω τις εντάσεις, τη βία και την πόλωση στη χώρα· καταδικάζει τη στόχευση μελών εθνικών μειονοτήτων, μεταξύ άλλων Σλοβάκων στο Bački Petrovac, Ρουμάνων, Βουλγάρων και Κροατών, και τις προσβολές εθνοτικού χαρακτήρα από φιλοκυβερνητικά μέσα ενημέρωσης·

14. καταδικάζει την αυθαίρετη χρήση προεδρικής χάριτος για άτομα που έχουν καταδικαστεί ή διωχθεί για βία κατά φοιτητών και άλλων πολιτών που συμμετέχουν σε ειρηνικές διαδηλώσεις, θεωρώντας ότι οι ενέργειες αυτές συνιστούν άμεση παρέμβαση στη δικαιοσύνη και υπονομεύουν σοβαρά το κράτος δικαίου·

15. καλεί τις σερβικές αρχές να επιτρέψουν την ασφαλή επιστροφή όλων των πολιτών που εγκατέλειψαν τη χώρα λόγω πολιτικής καταστολής, εκφοβισμού ή φόβου δίωξης, καθώς και να εγγυηθούν την πλήρη προστασία και επανένταξή τους σύμφωνα με τον νόμο και τις διεθνείς υποχρεώσεις της Σερβίας·

16. καταδικάζει απερίφραστα την παράνομη σύλληψη και απέλαση

πολιτών της ΕΕ που προέβησαν σε δηλώσεις υπέρ διαδηλωτών φοιτητών, καθώς και τη δημοσιοποίηση, από καταδικασθέντες εγκληματίες πολέμου, των προσωπικών δεδομένων πολιτών της ΕΕ· εκφράζει την ανησυχία του για τον αυξανόμενο αριθμό κρατήσεων όπου εμπλέκονται Ευρωπαίοι πολίτες στα σύνορα της Σερβίας·

17. καταδικάζει απερίφραστα τις λεκτικές επιθέσεις από ανώτατους Σέρβους αξιωματούχους κατά βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, λόγω της συμμετοχής τους στις φοιτητικές διαδηλώσεις ή των δηλώσεών τους σχετικά με αυτές, με την επίθεση του προέδρου Vučić κατά βουλευτών της ομάδας Verts/ALE στις 5 Σεπτεμβρίου 2025 να αποτελεί το πιο εξέχον παράδειγμα·

18. καταδικάζει την εμφανή παρέμβαση της Ρωσικής Ομοσπονδίας στις σερβικές διαδηλώσεις μέσω παραπληροφόρησης που διαδίδουν αξιωματούχοι της, συμπεριλαμβανομένου του Vladimir Putin, οι οποίοι ισχυρίζονται ότι οι διαδηλώσεις αποτελούν μέρος μιας «έγχρωμης επανάστασης» που υποστηρίζεται από τη Δύση· απορρίπτει όλους τους ισχυρισμούς Σέρβων αξιωματούχων και φιλοκυβερνητικών μέσων ενημέρωσης ότι η ΕΕ και ορισμένα από τα κράτη μέλη της συμμετείχαν στη διοργάνωση των φοιτητικών διαδηλώσεων με σκοπό την ενεργοποίηση μιας «έγχρωμης επανάστασης»· καλεί τις σερβικές αρχές να αναλάβουν δράση κατά αυτής της κακόβουλης προπαγάνδας στα εγχώρια μέσα ενημέρωσης, αντί να συμμετέχουν στη διάδοσή της· εξακολουθεί να ανησυχεί για τα εθνικιστικά αφηγήματα που υπάρχουν σε τμήματα του κινήματος διαμαρτυρίας· εκφράζει τη λύπη του για τη συνεχιζόμενη χρήση εθνικιστικών αφηγημάτων, όπως οι έννοιες της «Μεγαλύτερης Σερβίας» και του «Σερβικού Κόσμου», οι οποίες στο παρελθόν προωθήθηκαν από ορισμένα μέλη της σερβικής κυβέρνησης· υπενθυμίζει ότι η ρητορική αυτή δεν έχει θέση στις σχέσεις ΕΕ-Σερβίας και υπονομεύει την περιφερειακή σταθερότητα·

19. σημειώνει με ανησυχία ότι, παράλληλα με τις συνεχιζόμενες διαμαρτυρίες, η σερβική κυβέρνηση φαίνεται να διαπραγματεύεται με τους ιδιοκτήτες της εταιρείας United Media, με σκοπό να «αποδυναμώσει» τα ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης που λειτουργούν στο πλαίσιό της· προειδοποιεί ότι, εάν επιβεβαιωθεί, αυτό θα αποτελέσει σοβαρό πλήγμα για την ήδη απειλούμενη πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης στη Σερβία· καλεί τη Σερβία να ευθυγραμμιστεί με τις πολιτικές της ΕΕ για την αντιμετώπιση των ξένων παρεμβάσεων και των εκστρατειών παραπληροφόρησης·

20. ζητεί την άμεση και πλήρη εφαρμογή όλων των συστάσεων των αποστολών παρακολούθησης εκλογών του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ), προκειμένου να διασφαλιστούν ελεύθερες και δίκαιες εκλογές στη Σερβία, ιδίως εκείνες που αφορούν τον ανεξάρτητο έλεγχο του εκλογικού μητρώου, τον διαφανή και πλουραλιστικό διορισμό των μελών του Συμβουλίου

της Ρυθμιστικής Αρχής για τα Ηλεκτρονικά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (REM) και την παροχή δίκαιης και ισότιμης πρόσβασης σε χρόνο παρουσίας στον δημόσιο ραδιοτηλεοπτικό φορέα RTS για όλους τους πολιτικούς παράγοντες·

21. καλεί τις σερβικές αρχές να διενεργήσουν πλήρως διαφανή και ολοκληρωμένη τεχνική επιθεώρηση ασφάλειας όλων των εγκαταστάσεων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βρίσκονται στη σιδηροδρομική γραμμή από το Βελιγράδι, μέσω του Novi Sad, έως τα σύνορα με την Ουγγαρία, προκειμένου να διασφαλιστεί η δομική ακεραιότητα, η ασφάλεια και η συμμόρφωσή τους με τα διεθνή πρότυπα· παροτρύνει τις σερβικές αρχές να μην θέσουν σε λειτουργία εγκαταστάσεις υποδομών που δεν διαθέτουν τις απαραίτητες άδειες και πιστοποιητικά για ασφαλή και αδιάλειπτη χρήση, ιδίως εκείνες που βρίσκονται σε διεθνείς και περιφερειακά σημαντικούς διαδρόμους μεταφορών·

22. ενθαρρύνει τη Σερβία να ενισχύσει τη συνεργασία με την ομάδα χωρών κατά της διαφθοράς (GRECO) και να εφαρμόσει πλήρως τις υποχρεώσεις της UNCAC· ζητεί να ενισχυθεί η διαφάνεια της ιδιοκτησίας και της χρηματοδότησης στις δημόσιες συμβάσεις για έργα υποδομής· τονίζει ότι η Σερβία πρέπει να διαφυλάξει τα περιβαλλοντικά πρότυπα και τα δικαιώματα των τοπικών και εθνικών μειονοτικών κοινοτήτων όταν εγκρίνει αυτά τα έργα·

23. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να παρακολουθούν στενά την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων μέσω της διαδικασίας προσχώρησης στην ΕΕ και του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης· αναγνωρίζει την πρόοδο της Σερβίας σε ορισμένους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής ανάπτυξης, της συνδεσιμότητας των περιφερειακών υποδομών και της συνεργασίας με την ΕΕ για τη διαχείριση της μετανάστευσης και την ενεργειακή ασφάλεια· χαιρετίζει τη συμμετοχή της Σερβίας σε χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έργα στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια και του Πράσινου Θεματολογίου· ενθαρρύνει τη Σερβία να συνεχίσει να προωθεί μεταρρυθμίσεις σύμφωνα με τα πρότυπα της ΕΕ και επιβεβαιώνει εκ νέου την ετοιμότητα της ΕΕ να στηρίξει τον σερβικό λαό στις προσπάθειές του για ένα δημοκρατικό, ευημερούν και ευρωπαϊκό μέλλον·

24. επαναβεβαιώνει τη μακροχρόνια προσήλωσή του στην ευρωπαϊκή προοπτική της Σερβίας και στη μελλοντική προσχώρησή της στην ΕΕ, υπογραμμίζοντας παράλληλα με σαφήνεια ότι η πρόοδος όσον αφορά την προσχώρηση στην ΕΕ εξαρτάται από τον πλήρη σεβασμό των αξιών της ΕΕ, από μια πραγματικά αξιοκρατική διαδικασία και από την προσήλωση στη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως συγκαταλέγονται στα κριτήρια της Κοπεγχάγης·

25. επαναλαμβάνει ότι οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις με τη Σερβία θα πρέπει να προχωρήσουν μόνο με βάση μετρήσιμη και βιώσιμη πρόοδο στην ομάδα κεφαλαίων «Θεμελιώδη πεδία», ιδίως όσον αφορά το κράτος δικαίου, την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, την πλήρη ευθυγράμμιση με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) της ΕΕ και τις κυρώσεις κατά της Ρωσίας· υπενθυμίζει ότι η Σερβία εξακολουθεί να αποτελεί αξιοσημείωτη εξαίρεση στα Δυτικά Βαλκάνια όσον αφορά την ευθυγράμμιση με την ΚΕΠΠΑ· τονίζει ότι η σταδιακή ευθυγράμμιση με την ΚΕΠΠΑ αποτελεί βασική απαίτηση για όλες τις υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ χώρες· καλεί τις σερβικές αρχές να προαγάγουν μια τεκμηριωμένη και ανοικτή συζήτηση σχετικά με την προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση·

26. επαναλαμβάνει την ισχυρή υποστήριξή του προς τις σερβικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τους ανεξάρτητους ακτιβιστές που εργάζονται για την ενίσχυση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει επαρκή και προσβάσιμη χρηματοδότηση και αποτελεσματικούς μηχανισμούς προστασίας για τους φορείς της κοινωνίας των πολιτών· καταδικάζει κάθε μορφή εκφοβισμού, παρενόχλησης ή διοικητικής πίεσης κατά μη κυβερνητικών οργανώσεων και ακτιβιστών· τονίζει τον ζωτικό ρόλο της κοινωνίας των πολιτών στην προώθηση της διαφάνειας, την παρακολούθηση των δημοκρατικών προτύπων και τη λογοδοσία των δημόσιων αρχών·

27. υποστηρίζει την ταχεία ανάπτυξη μιας ad hoc διερευνητικής αποστολής της ΕΕ στη Σερβία, με τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, προκειμένου να αξιολογηθεί επιτόπου η κατάσταση της δημοκρατίας, οι συνεχιζόμενες διαμαρτυρίες, οι επιθέσεις κατά διαδηλωτών και η καταστολή κατά φοιτητών, ακαδημαϊκών, εκπαιδευτικών και υπαλλήλων του δημόσιου τομέα·

28. καλεί τους ανώτερους αξιωματούχους της ΕΕ να μην προβαίνουν σε αβάσιμες δηλώσεις που εξαίρουν τη μεταρρυθμιστική διαδικασία στη Σερβία· εκφράζει την ικανοποίησή του για την αλλαγή του τόνου της Προέδρου της Επιτροπής κατά την πρόσφατη επίσκεψή της στη Σερβία, η οποία αντικατοπτρίζει μια ακριβέστερη αξιολόγηση των υποκείμενων προβλημάτων της Σερβίας και των αρνητικών επιδόσεων όσον αφορά τις θεμελιώδεις μεταρρυθμίσεις· σημειώνει την εξαγγελθείσα συμφωνία σχετικά με την ανεξάρτητη επαλήθευση του εκλογικού μητρώου και του Συμβουλίου της Ρυθμιστικής Αρχής για τα Ηλεκτρονικά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, υπογραμμίζοντας παράλληλα ότι η πρόοδος αξιολογείται με βάση την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων·

29. καλεί την Επιτροπή να δρομολογήσει πρωτοβουλία για την επιβολή στοχευμένων ατομικών κυρώσεων κατά των υπευθύνων για σοβαρές παραβιάσεις του νόμου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Σερβία, σύμφωνα με το παγκόσμιο καθεστώς κυρώσεων της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα·

30. καλεί τα κράτη μέλη της ΕΕ να ενισχύσουν τα προστατευτικά μέτρα για όσους διατρέχουν κίνδυνο, συμπεριλαμβανομένων των επειγουσών θεωρήσεων και των προγραμμάτων μετεγκατάστασης· παροτρύνει τις διπλωματικές αποστολές της ΕΕ και των κρατών μελών να παρακολουθούν στενά όλες τις εν εξελίξει δικαστικές διαδικασίες που σχετίζονται με τις διαδηλώσεις· παροτρύνει τα κράτη μέλη της ΕΕ να υιοθετήσουν μια ενιαία απάντηση στην οπισθοδρόμηση της δημοκρατίας στη Σερβία, μεταξύ άλλων εξετάζοντας το ενδεχόμενο επιβολής στοχευμένων κυρώσεων σε άτομα που ευθύνονται για σοβαρές παραβιάσεις του νόμου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Σερβία·

31. καλεί όλες τις χώρες που συμμετέχουν στην επικείμενη έκθεση Expo 2027 στη Σερβία να λάβουν υπόψη τις σοβαρές ανησυχίες και τα αποδεικτικά στοιχεία για εκτεταμένη διαφθορά που συνδέεται με τις κυβερνητικές αρχές, καθώς και την αναφερόμενη έλλειψη συμμόρφωσης με τα βασικά κατασκευαστικά πρότυπα και τις νομικές απαιτήσεις κατά την οργάνωση και την κατασκευή της έκθεσης·

32. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στην Επιτροπή, στην Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών, στον πρόεδρο, στην κυβέρνηση και στην εθνοσυνέλευση της Σερβίας, στο Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ, στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του ΟΑΣΕ και στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης.